Ministerstwo
Spraw Społecznych
i Zatrudnienia

Nowi w Holandii

Broszura dla imigrantów zarobkowych z Europy

Jeśli przybywa Pan/Pani z Unii Europejskiej, Lichtensteinu, Norwegii, Islandii, Chorwacji lub Szwajcarii i chce Pan/Pani pracować i mieszkać w Holandii, to ta broszura została przygotowana z myślą o Panu/Pani.

Znajdzie Pan/Pani w niej informacje o tym, co należy zrobić od razu po przybyciu do Holandii, jakie są Pana/Pani prawa i obowiązki jako pracownika czy przedsiębiorcy. Dowie się Pan/Pani także, jakie reguły i zwyczaje panują wśród mieszkańców Holandii.

Postaraliśmy się zamieścić w niniejszej broszurze jak najwięcej informacji. Jeśli zechce się Pan/Pani dowiedzieć więcej, proszę wejść na stronę internetową, której adres podany jest przy omówieniu konkretnego tematu. Jeżeli korzysta Pan/Pani z wersji broszury online, proszę kliknąć w podany link. Może Pan/Pani również zadzwonić na numer telefonu, który jest tam zamieszczony.

Uwaga: większość stron internetowych jest w języku niderlandzkim. Jeśli dostępne są także inne wersje językowe, to taka informacja zawsze będzie podana. W kontaktach telefonicznych zwykle istnieje także możliwość komunikacji w języku angielskim.

W nagłych przypadkach może się Pan/Pani oczywiście skontaktować z Ambasadą swojego kraju w Holandii.

Spis treści

Co należy zrobić natychmiast po przyjeździe do Holandii? 4
- Proszę określić, jak długo będzie trwał Pana/Pani pobyt w Holandii 5
- Zameldowanie na pobyt tymczasowy (nie-rezydent) w Holandii 5
- Zameldowanie na pobyt stały (rezydent) w Holandii 5
- Numer BSN 5
- Miejsce zamieszkania 5
- Zawarcie umowy o ubezpieczenie od kosztów leczenia 6
- Potrzebuje Pan/Pani pomocy/rady w ojczystym języku? 6

Praca w Holandii 7
- Co jest potrzebne w celu podjęcia pracy w Holandii? 8
- Dyplomy/świadectwa z innego kraju 8
- Warunki pracy 8
- Umowa o pracę 8
- Pasek wypłaty 8
- Cao 8
- Płaca minimalna 9
- Godziny pracy 9
- Bezpieczne miejsce pracy 9
- Czy Pana/Pani pracodawca jest wiarygodny? 9
- Deklaracja podatkowa 10
- Stracił/a Pan/Pani pracę? 10
- Jest Pan/Pani chory/a lub niezdolny/a do pracy? 10
- Czym zajmuje się związek zawodowy? 11
- Własna działalność gospodarcza 12

Zamieszkanie w Holandii 13
- Nauka niderlandzkiego 14
- Dowód osobisty lub paszport 14
- DigiD 14
- Jak znaleźć dom? 15
- Jazda samochodem w Holandii 16
- Komunikacja publiczna w Holandii 16
- Dzieci 17
- Ubezpieczenie od kosztów leczenia 18
- Opieka medyczna 19
- Podatki 19
- Dodatki i zwroty 19
- Nierówne traktowanie lub dyskryminacja 20

Więcej informacji 21

Co należy zrobić natychmiast po przyjeździe do Holandii?

Proszę określić, jak długo będzie trwał Pana/Pani pobyt w Holandii

Zostaje Pan/Pani na dłużej niż 4 miesiące?
Należy zameldować się na pobyt stały (jako rezydent) w Holandii. Można to zrobić w gminie, w której Pan/Pani mieszka.

Zostaje Pan/Pani na krócej niż 4 miesiące?
Należy zameldować się na pobyt tymczasowy (jako nie-rezydent) w Holandii.

Zameldował/a się Pan/Pani za późno?
Prawdopodobnie trzeba będzie zapłacić karę.
Jej maksymalna wysokość to 325 €.
Więcej informacji uzyska Pan/Pani dzwoniąc do administracji państwowej: **1400** lub **+31 77 465 67 67**

Zameldowanie na pobyt tymczasowy (nie-rezydent) w Holandii

Można zameldować się w 19 punktach (okienkach) w urzędach gmin: Alkmaar, Almelo, Amsterdam, Breda, Haga, Doetinchem, Eindhoven, Groningen, Goes, Heerlen, Leeuwarden, Leiden, Nijmegen, Rotterdam, Terneuzen, Utrecht, Venlo, Westland i Zwolle. Potrzebny będzie tylko ważny dowód tożsamości.

Zostaje Pan/Pani jednak na dłużej niż 4 miesiące? Przedłuża Pan/Pani pobyt?
Proszę od razu poinformować o tym gminę, na terenie której Pan/Pani mieszka. Uzyska Pan/Pani wówczas status mieszkańca (rezydenta) Holandii.

Zameldowanie na pobyt stały (rezydent) w Holandii

Należy zameldować się w urzędzie gminy, na terenie której Pan/Pani mieszka. Trzeba to zrobić w ciągu pięciu dni od przybycia do Holandii. Zameldowanie jest bezpłatne. Wszyscy członkowie rodziny, którzy mieszkają razem z Panem/Panią, muszą Panu/Pani towarzyszyć podczas czynności meldunkowych.

Co należy zabrać do urzędu gminy?
- Ważny paszport lub dowód tożsamości każdego członka rodziny,
- Umowę najmu lub umowę kupna mieszkania w Holandii,

Ważne dokumenty z kraju pochodzenia, na przykład akt urodzenia lub akt małżeństwa.

Mieszka Pan/Pani u kogoś?
Musi Pan/Pani okazać pisemne oświadczenie tej osoby, że mieszka Pan/Pani u niej. Proszę wziąć ze sobą także kopię dowodu tożsamości tej osoby.

Numer BSN

Po zameldowaniu na pobyt stały lub tymczasowy otrzyma Pan/Pani numer BSN (Burgerservicenummer). Jest on potrzebny do różnych celów, na przykład:
- Do zatrudnienia,
- Do otwarcia rachunku bankowego,
- Przy okazji wizyty u lekarza rodzinnego lub w czasie pobytu w szpitalu,
- Do zapisania dzieci do szkoły.

Miejsce zamieszkania

Do zameldowania się w gminie konieczny jest adres. Więcej na ten temat można przeczytać w rozdziale „Mieszkanie w Holandii”.

Przeprowadza się Pan/Pani?
- Przeprowadza się Pan/Pani do innej gminy? Proszę podać nowy adres w nowej gminie. Można to zrobić na stronie internetowej gminy. Nie musi się Pan/Pani ponownie meldować.
- Przeprowadza się Pan/Pani do innego miejsca w tej samej gminie? Proszę powiadomić o tym swoją gminę.
- Wraca Pan/Pani do swojego kraju?
  - jeśli jest Pan/Pani rezydentem w Holandii proszę poinformować o tym swoją gminę.
  - jeśli mieszka Pan/Pani tymczasowo/jako nie-rezydent w Holandii nie musi Pan/Pani nikogo o tym informować.

Zachowuje Pan/Pani swój numer BSN. W razie ponownego przyjazdu do Holandii nie będzie potrzeby występowania o nowy numer BSN. Chciałby/Chciałaby Pan/Pani zostać mieszkańcem Holandii ponownie? Należy ponownie zameldować się w swojej gminie.

Zawarcie umowy o ubezpieczenie od kosztów leczenia

W Holandii istnieje obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia od kosztów leczenia, nawet jest już Pan/Pani ubezpieczony/a od kosztów leczenia w swoim kraju. Ubezpieczenie pokrywa wszystkie koszty leczenia przez lekarza rodzinnego, część kosztów zakupu leków i pobytu w szpitalu. Więcej na ten temat można przeczytać w rozdziale „Ubezpieczenie od kosztów leczenia”.

Nie zawiera Pan/Pani ubezpieczenia od kosztów leczenia?
Zapłaci Pan/Pani karę oraz sam/a poniesie wszystkie koszty związane z opieką medyczną. Więcej informacji na ten temat można uzyskać pod numerem telefonu: **0800 646 46 44** lub **+31 88 900 69 60.** Można też wejść na stronę zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad.

Potrzebuje Pan/Pani pomocy/rady w ojczystym języku?

- Proszę skontaktować się ze swoją Ambasadą w Holandii. Na stronie rijksoverheid.nl/oderwerpen/ambassades-consulaten-en-overige-vertegenwoordigingen /inhoud wymienione są wszystkie kraje, których ambasady znajdują się na terenie Holandii.

Potrzebuje Pan/Pani zezwolenia na pobyt?

Nie: jeśli jest Pan/Pani obywatelem:
- Któregokolwiek z krajów UE (Unii Europejskiej),
- Lichtensteinu,
- Norwegii,
- Islandii,
- Szwajcarii.

Tak, jeśli ma Pan/Pani obywatelstwo innego kraju, na przykład afrykańskiego lub azjatyckiego. Wtedy należy wystąpić o zezwolenie na pobyt do IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst). Więcej informacji na ind.nl.

Praca w Holandii

Co jest potrzebne w celu podjęcia pracy w Holandii?

Burgerservicenummer
Jeśli chce Pan/Pani pracować w Holandii musi Pan/Pani posiadać numer BSN (Burgerservicenummer). Otrzymuje się go podczas meldowania. Więcej na ten temat w rozdziale „Numer BSN".

Obowiązek identyfikacji
Każdy w Holandii musi móc się wylegitymować, również w pracy. Pana/Pani pracodawca sporządzi kopię Pana/Pani dowodu tożsamości, jednak nie może zatrzymać oryginalnego dokumentu u siebie.

Rachunek w banku holenderskim
Pana/Pani pracodawca musi przekazywać wynagrodzenie na Pana/Pani rachunek bankowy. Część wynagrodzenia może być wypłacana w gotówce lub w naturze. Dotyczy to wyłącznie tej części wynagrodzenia, która jest wyższa od minimalnego wynagrodzenia określonego dla Pana/Pani grupy wiekowej. Pieniądze mogą być również przekazywane na rachunek bankowy w Pana/Pani kraju, jednak wtedy trwa to znacznie dłużej.

Dyplomy/świadectwa z innego kraju

Ukończył/a Pan/Pani edukację w innym kraju i otrzymał/a Pan/Pani świadectwo? Wykonuje Pan/Pani zawód, do którego konieczne jest specjalne przeszkolenie lub kurs? Pana/Pani świadectwo nie zawsze jest automatycznie ważne na terenie Holandii. Więcej informacji na ten temat można uzyskać w Nuffic w Hadze lub w SBB w Zoetermeer.

- Telefon do Nuffic: 070 426 02 60. Informacje te znajdują się także na stronie: epnuffic.nl/en/diploma-recognition.
- Telefon do SBB (Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven – Fundacja Współpracy w zakresie kształcenia zawodowego i kariery zawodowej): 088 338 00 00. Informacje te znajdują się także na stronie s-bb.nl/en.

Warunki pracy

Nigdy nie należy przystępować do pracy przed zapoznaniem się z warunkami, na jakich będzie Pan/Pani wykonywać swoje obowiązki.

Podstawowe prawa pracownicze
W Holandii każdy pracownik ma takie same prawa, które gwarantują zapisy w różnych ustawach. Podstawowymi prawami pracowniczymi są:

- Ustawowa płaca minimalna,
- Liczba dni urlopu,
- Dodatek urlopowy,
- W przypadku choroby pracownik otrzymuje 70% wynagrodzenia,
- Urlop macierzyński.

Dodatkowe warunki pracy
Często pracodawcy podpisują Cao – collectieve arbeidsovereenkomst (układ zbiorowy pracy). Zawiera on dodatkowe ustalenia. Niektórzy pracodawcy określają także pakiet dodatkowych praw pracowniczych. Dodatkowymi prawami pracowniczymi są między innymi:

- Wyższe wynagrodzenie niż płaca minimalna,
- Wypłata premii na koniec roku,
- Więcej dni urlopu niż ustawowe minimum,
- Wyższa wypłata w przypadku choroby niż 70% wynagrodzenia,
- Prawo do korzystania z samochodu leasingowego.

Więcej na temat cao w rozdziale „Cao".

Umowa o pracę

Należy dokładnie ustalić warunki pracy. Zwykle zawarte są one w umowie o pracę. W Holandii możliwe jest także zawieranie ustnych umów pomiędzy pracodawcą a pracownikiem. Co jednak w sytuacji, kiedy pracodawca nie wywiązuje się z tych ustaleń? W przypadku ustnych umów nie ma na nie żadnego dowodu. Z tego względu należy zawsze zatroszczyć się o sporządzenie na piśmie potwierdzenia dodatkowych ustaleń. Dopuszcza się również przesłanie ich pocztą elektroniczną.

Pasek wypłaty

Pracuje Pan/Pani dla firmy holenderskiej? Jeśli tak, otrzyma Pan/Pani pasek wypłaty. Podane na nim są następujące dane:

- Wynagrodzenie brutto,
- Podatki i składki potrącane przez pracodawcę (należy do nich na przykład podatek od wynagrodzeń),
- Wynagrodzenie netto (jest to wynagrodzenie brutto po odliczeniu podatków i składek),
- Ilość przepracowanych godzin, na przykład: 32 godziny tygodniowo,
- Okres, za który otrzymuje Pan/Pani wynagrodzenie,
- (na przykład: „miesiąc: lipiec").

Cao

Większość pracodawców podpisuje cao – collectieve arbeidsovereenkomst (układ zbiorowy pracy). W cao podane są ustalenia dotyczące warunków pracy. Są to ustalenia pomiędzy pracodawcami a pracownikami. Pracodawca musi się do nich stosować. Cao może zawierać zapisy stanowiące odstępstwa od przepisów ustawowych, ale tylko wtedy, gdy są one korzystniejsze dla pracowników. Nie może Pan/Pani zatem otrzymać płacy niższej niż minimalna, natomiast wyższą tak. Chce Pan/Pani dowiedzieć się, czy pracodawcę obowiązuje cao? Proszę zapytać o to pracodawcę lub związek zawodowy. Informacje o tym, co robią związki zawodowe znajdują się w rozdziale „Czym zajmuje się związek zawodowy?".

Płaca minimalna

W Holandii określono wysokość płacy minimalnej i minimalnego dodatku urlopowego. Pracodawca może wypłacać wynagrodzenie obliczone według wyższych stawek, nigdy natomiast według niższych. Więcej informacji na ten temat znajduje się na stronie: rijksoverheid.nl/onderwerpen/minimumloon lub inspectieszw.nl.

Od płacy minimalnej nie wolno dokonywać odliczeń i potrąceń, wyjątek stanowią potrącenia na pokrycie kosztów zakwaterowania i ubezpieczenia zdrowotnego. Pracownik musi wyrazić na to zgodę na piśmie. W przypadku kosztów zakwaterowania maksymalną kwotą, którą można potrącić jest 25% płacy minimalnej obowiązującej w indywidualnym przypadku.

Czy Pana/Pani pracodawca zawarł cao?
Jeśli tak, to musi Pan/Pani otrzymać wynagrodzenie, którego wysokość jest ustalona w cao.
Jeżeli Pana/Pani pracodawca nie zawarł cao, to musi Pan/Pani otrzymywać płacę minimalną w wysokości określonej dla Pana/Pani wieku. Jeśli otrzymuje Pan/Pani wynagrodzenie niższe niż wynikające z cao, proszę się skontaktować ze związkami zawodowymi. Jeżeli otrzymuje Pan/Pani wynagrodzenie niższe od płacy minimalnej, proszę zadzwonić do Inspekcji SZW: **0800 51 51** lub **+31 70 333 56 78** albo sprawdzić informacje na stronie inspectieszw.nl.

Godziny pracy

W Holandii obowiązują przepisy ustawowe określające ilość godzin pracy. Dotyczą one wszystkich pracowników, zatem także pochodzących z innych krajów. Zasady te określono w Ustawie o czasie pracy.

Godziny pracy zgodnie z cao
Każdy pracodawca musi stosować się do przepisów Ustawy o czasie pracy. Cao może zawierać dodatkowe uzgodnienia. Istnieje możliwość indywidualnego ustalenia wymiaru czasu pracy pomiędzy pracodawcą a pracownikiem. Na przykład: w cao znajduje się zapis, że ma Pan/Pani pracować 36 godzin tygodniowo. Ale może Pan/Pani ustalić z pracodawcą, że czas pracy w Pana/Pani przypadku to na przykład 32 godziny.

Praca w nadgodzinach
Pracuje Pan/Pani więcej niż podano w umowie? Wtedy mówimy o pracy w nadgodzinach. Zwykle wynagrodzenie za pracę w nadgodzinach jest wyższe.

Dzień pracy
Nie może Pan/Pani pracować więcej niż 48 godzin tygodniowo. W bardzo wyjątkowych przypadkach maksymalny czas pracy w tygodniu może wynosić 60 godzin. Dniówka nie może trwać dłużej niż 12 godzin. Pracodawca musi zagwarantować przerwy w pracy.

Praca w nocy
Pracuje Pan/Pani na nocną zmianę? Nie może Pan/Pani pracować więcej niż 40 godzin tygodniowo. Więcej informacji znajduje się na stronie: inspectieszw.nl.

Bezpieczne miejsce pracy

Ma Pan/Pani prawo do bezpiecznego i zdrowego miejsca pracy. Czasami konieczne będzie noszenie odzieży ochronnej, na przykład kasku lub okularów ochronnych. Pracodawca musi zapewnić bezpłatnie odzież ochronną.

Podejmuje Pan/Pani pracę na budowie lub w ogrodnictwie? Albo będzie Pan/Pani pracować z substancjami niebezpiecznymi, na przykład przy usuwaniu azbestu lub z chemikaliami? W takich przypadkach obowiązują specjalne przepisy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Proszę to sprawdzić na stronie inspectieszw.nl lub na arboportaal.nl. Może się Pan/Pani także skontaktować ze związkami zawodowymi lub organizacją branżową pracodawcy.

Czy Pana/Pani pracodawca jest wiarygodny?

Podejmuje Pan/Pani pracę za pośrednictwem agencji (uitzendbureau)?
Proszę skontrolować, czy agencja:

- Jest zarejestrowana w Izbie Handlowej (KvK – Kamer van Koophandel). Można to sprawdzić na stronie kvk.nl albo zadzwonić na numer: 0900 123 45 67 (0,70€ za minutę połączenia).
- Posiada świadectwo SNA (Stichting Normering Arbeid – Fundacja Normowania Pracy). Można to zrobić na stronie normeringarbeid.nl/snakeurmerk/gecertificeerde-ondernemingen?q.
- Została ukarana wyrokiem sądowym. Można to sprawdzić na stronie sncu.nl.
- Jest członkiem organizacji branżowej. Takie organizacje kontrolują, czy ich członkowie stosują się do zapisów cao oraz ustalają normy jakościowe obowiązujące ich członków:
  - proszę zadzwonić do ABU (Algemene Bond Uitzendondernemingen – Ogólny Związek Agencji Pośrednictwa Pracy): 020 655 82 55 albo sprawdzić to na stronie abu.nl.
  - proszę zadzwonić do NBBU: 033 476 02 00 albo sprawdzić to na stronie nbbu.nl.

Czy Pana/Pani pracodawca jest firmą holenderską?
Proszę skontrolować, czy pracodawca:

- Jest zarejestrowany w Izbie Handlowej (Kamer van Koophandel). Można to sprawdzić na stronie kvk.nl, albo zadzwonić na numer: 0900 123 45 67 (0,70€ za minutę połączenia).
- Podpisał cao. Pana/Pani pracodawca musi stosować się do zapisów zawartych w cao. Można zadzwonić do związków zawodowych (patrz: „Czym zajmuje się związek zawodowy?”) albo do administracji państwowej: 1400 lub +31 77 465 67 67.

Czy Pana/Pani pracodawca jest firmą zagraniczną?
Najważniejsze zapisy ustaw holenderskich obowiązują także zagranicznych pracodawców, czyli ustalenia dotyczące płacy minimalnej, czasu pracy lub praw pracowniczych. A jeśli w danym sektorze obowiązuje cao, to jego zapisy obowiązują także zagraniczną firmę pracodawcy. O pomoc lub poradę można zwrócić się do Okienka Porad Prawnych (Juridisch Loket).
Telefon: 0900 80 20.

Pana/Pani zagraniczny pracodawca ma obowiązek odprowadzania do urzędu skarbowego zaliczek na podatek dochodowy od Pana/Pani wynagrodzenia. Nie wywiązuje się z tego obowiązku? Traci Pan/Pani wówczas prawo do zasiłku dla bezrobotnych (WW) w razie utraty pracy albo do zasiłku chorobowego w przypadku zachorowania. Można to sprawdzić w urzędzie skarbowym. Należy zadzwonić na telefon urzędu skarbowego dla cudzoziemców: **055 538 53 85.** Będzie potrzebny Pana/Pani numer BSN (patrz: „Numer BSN”).

Deklaracja podatkowa

Jako osoba zatrudniona lub pobierająca zasiłek musi Pan/Pani płacić podatki jeśli:
- Zażąda tego urząd skarbowy,
- Świadczył/a Pan/Pani pracę zarobkową i nie zgłosił/a Pan/Pani tego faktu do urzędu skarbowego,
- Posiada Pan/Pani majątek.

Jest Pan/Pani przedsiębiorcą? W takiej sytuacji płacenie podatku jest obligatoryjne. Można płacić podatek z góry lub z dołu. Więcej informacji na ten temat znajduje się w dziale „Praca w charakterze samodzielnego przedsiębiorcy”. Jako przedsiębiorca jest Pan/Pani zobowiązany/a do składania co roku deklaracji podatkowej w urzędzie skarbowym. Podaje się w niej informację, ile Pan/Pani zarobił/a. Deklarację należy składać do 1 maja każdego roku. Więcej informacji można uzyskać w urzędzie skarbowym dzwoniąc na numer: 0800 05 43 albo na stronie belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch.

Stracił/a Pan/Pani pracę?

Może mieć Pan/Pani prawo do WW (zasiłku dla bezrobotnych). Aby otrzymać ten zasiłek, należy spełniać następujące warunki:
- Nie może Pan/Pani ponosić winy za utratę pracy,
- W ciągu ostatnich 36 tygodni był/a Pan/Pani zatrudniony/a przez co najmniej 26 tygodni,
- Ma Pan/Pani obowiązek poszukiwania innej pracy.

Proszę skontaktować się telefonicznie z UWV (instytucja wypłacająca zasiłki): 0900 92 94 (0,04€ za minutę połączenia, stawka początkowa za połączenie wynosi 0,045 €) albo zajrzeć na stronę uwv.nl/particulieren/internationaal/werken-in-nederland.

Jest Pan/Pani chory/a lub niezdolny/a do pracy?

Obowiązek kontynuowania wypłaty wynagrodzenia
Na pracodawcy spoczywa obowiązek wypłacania wynagrodzenia. Zwykle jest to 70% pensji. Często za pierwsze dwa dni nie otrzyma Pan/Pani wynagrodzenia.

WIA (zasiłek z tytułu niezdolności do pracy – renta)
Choruje Pan/Pani ponad 2 lata? Obejmują Pana/Panią w takim przypadku przepisy WIA (zasiłku z tytułu niezdolności do pracy). UWV (instytucja wypłacająca zasiłki) sprawdzi, w jakim wymiarze może Pan/Pani świadczyć jeszcze pracę oraz czy ma Pan/Pani prawo do zasiłku.

Ustawa chorobowa
Czy Pana/Pani pracodawcą jest agencja pośrednictwa pracy? I nie ma Pan/Pani stałej umowy? Wówczas otrzyma Pan/Pani zasiłek w ramach ustawy chorobowej.
Więcej informacji znajdzie Pan/Pani na temat ustawy chorobowej i WIA (zasiłku z tytułu niezdolności do pracy) na stronie uwv.nl.

Choroba i zwolnienie z pracy
Pana/Pani pracodawca nie może Pana/Pani zwolnić w okresie choroby, chyba że:
- Jest Pan/Pani zatrudniony/a na okresie próbnym,
- Choruje Pan/Pani już 2 lata,
- Kwalifikuje się Pan/Pani do zwolnienia ze skutkiem natychmiastowym.

Czym zajmuje się związek zawodowy?

Związek zawodowy dba o to, aby pracownicy otrzymywali to, do czego mają prawo. Na przykład zawierając z pracodawcą cao. Związek zawodowy pomoże Panu/Pani także:

- W przypadku pytań dotyczących cao,
- Przy wypełnianiu deklaracji podatkowej,
- Zapewni wsparcie prawne w przypadku pojawienia się problemów,

Warunkiem otrzymania pomocy jest prawdopodobnie członkostwo w związku zawodowym.

Chce Pan/Pani wiedzieć więcej, czym zajmuje się związek zawodowy? Informacji udzielą:

- FNV (Federację Holenderskiego Ruchu Związkowego).
- Proszę zadzwonić na numer: 088 368 03 68 lub sprawdzić na stronie fnv.nl/contact.
- CNV (Chrześcijański Krajowy Związek Zawodowy).
- Proszę zadzwonić na numer: 030 751 10 01 lub sprawdzić na stronie cnv.nl.

Pomoc w przypadku problemów w miejscu pracy

- Otrzymuje Pan/Pani wynagrodzenie niższe od minimalnego? Proszę zadzwonić do inspekcji SZW **0800 51 51.**
- Otrzymuje Pan/Pani wynagrodzenie niższe niż określone w cao? Proszę skontaktować się ze związkami zawodowymi.
- Jest Pan/Pani pracownikiem tymczasowym i otrzymuje niższe wynagrodzenie niż określone w cao? Proszę zadzwonić do SNCU (Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten - Fundacja Stosowania ZUP dla Pracowników Tymczasowych): **0800 70 08**. Może Pan/Pani oczywiście skontaktować się ze związkiem zawodowym (patrz: „Czym zajmują się związki zawodowe?”).
- Musi Pan/Pani często pracować dużo więcej niż określono w cao lub w umowie o pracę? Proszę zadzwonić do Inspekcji SZW: **0800 51 51** lub zajrzeć na stronę inspectieszw.nl.
- Musi Pan/Pani wykonywać niebezpieczną pracę? Proszę zadzwonić do Inspekcji SZW **0800 51 51**.
- Czy pracodawca źle Pana/Panią traktuje? Na przykład: pracuje Pan/Pani w ciężkich lub niebezpiecznych warunkach, jest Pan/Pani molestowany/a, otrzymuje niższe wynagrodzenie lub jest Pan/Pani oszukiwany/a albo pracodawca zabrał Pana/Pani paszport? Może to być potraktowane jako wyzysk. Może Pan/Pani zgłosić ten fakt Inspekcji SZW: **0800 51 51** lub na stronie inspectieszw.nl albo anonimowo w „Zgłoś Anonimowo Przestępstwo”: 0800-7000. W celu uzyskania pomocy może Pan/Pani zadzwonić do Fundacji FairWork: **020 760 08 09**.

Własna działalność gospodarcza

Może Pan/Pani stać się samodzielnym przedsiębiorcą. Także w tym przypadku obowiązują określone przepisy. Jednym z nich jest na przykład obowiązek rejestracji w Izbie Handlowej i zgłoszenia do urzędu skarbowego.

Rejestracja w Izbie Handlowej
Należy zarejestrować się w Izbie Handlowej (KvK – Kamer van Koophandel). Spotkanie trzeba umówić w tygodniu przed rozpoczęciem działalności lub tydzień po jej rozpoczęciu. Podczas rejestracji otrzyma Pan/Pani od razu numer BTW. Nie trzeba udawać się w tym celu do urzędu skarbowego. Więcej informacji w KvK uzyskać można pod numerem: 088 585 15 85. Można umówić się także na rozmowę z doradcą. Proszę sprawdzić na stronie: kvk.nl/english/starting-a-business/. Informacje na temat tego, jak należy zarejestrować się w KvK podano w języku angielskim. Znajduje się tam broszura, którą można pobrać.

Ondernemersplein.nl i Startup.ondernemersplein.nl
Na tych stronach znajdują się wszystkie informacje na temat przepisów obowiązujących przedsiębiorców w Holandii, czyli na przykład jak działa system podatkowy, jakie zezwolenia są potrzebne lub jak przygotować biznesplan.

Podatki dla przedsiębiorców
Zasady opodatkowania samodzielnych przedsiębiorców są inne niż w przypadku pracowników lub osób otrzymujących zasiłki. Oto kilka różnic:

- Jako samodzielny przedsiębiorca musi Pan/Pani płacić BTW (podatek VAT), jako pracownik nie,
- W przypadku zatrudnienia na umowę o pracę pracodawca odprowadza za Pana/Panią podatki,
- Jeśli ta sama firma wynajmie Pana/Panią jako samodzielnego przedsiębiorcę wówczas nie ma takiego obowiązku.

Wykonując jakąkolwiek pracę należy poinformować urząd skarbowy, czy wykonuje się ją jako pracownik zatrudniony na umowę o pracę, czy jako samodzielny przedsiębiorca. Należy pamiętać o odłożeniu środków na opłacenie podatków. Jeśli nie zapłaci Pan/Pani podatku, zostanie Pan/Pani ukarany/a grzywną. Podatki można także płacić z góry. Należy wówczas poprosić o ustalenie zaliczki na podatek. Informacje na ten temat znajdują się na stronie belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch.
Można je także uzyskać dzwoniąc na telefon podatkowy: 0800 05 43.

Choroba lub bezrobocie
Jako przedsiębiorca nie otrzyma Pan/Pani wypłaty wynagrodzenia w okresie choroby. Nie otrzyma Pan/Pani także zasiłku dla bezrobotnych w przypadku utraty pracy.

EURES pomoże znaleźć pracę
Już w swoim kraju można zacząć szukać pracy. Na przykład za pośrednictwem EURES. Na stronie europa.eu/eures znajdzie Pan/Pani w swoim języku informacje na temat holenderskiego rynku pracy, wolnych miejsc pracy, sposobu zamieszczania CV oraz mieszkania i pracy w Holandii.

Czy potrzebne jest zezwolenie na zatrudnienie?

Nie: jeśli jest Pan/Pani obywatelem:

- Kraju członkowskiego Unii Europejskiej,
- Lichtensteinu,
- Norwegii,
- Islandii,
- Szwajcarii.

Tak: jeśli ma Pan/Pani obywatelstwo innego kraju, na przykład afrykańskiego lub azjatyckiego. Wniosek o pozwolenie na pracę można złożyć za pośrednictwem UWV. Proszę sprawdzić na stronie werk.nl/werkvergunning lub zadzwonić do UWV: **088 898 20 70.**

Zamieszkanie w Holandii

Co musisz zrobić, jeśli tutaj mieszkasz?

Nauka niderlandzkiego

Należy jak najszybciej nauczyć się niderlandzkiego. Zwiększą się dzięki temu Twoje możliwości znalezienia pracy zgodnej z wykształceniem. Łatwiej będzie rozmawiać w gminie czy z lekarzem rodzinnym lub w szkole, do której chodzą Pana/Pani dzieci.

Istnieje kilka możliwości uczenia się niderlandzkiego.

Kursy językowe online
Kursy do samodzielnej nauki języka, kilka z nich to:
- Oefenen.nl. Do ćwiczenia języka niderlandzkiego bezpłatnie,
- Naarnederland.nl. Dostępny w ponad 30 językach bezpłatnie,
- NT2taalmenu.nl. bezpłatnie.

W szkole
Języka niderlandzkiego uczy się Pan/Pani razem z innymi przybyszami. Można wziąć pożyczkę na ten cel w DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Proszę sprawdzić na stronie inburgeren.nl/inburgeren-betalen.jsp. Pożyczkę można uzyskać tylko na kursy prowadzone przez certyfikowane szkoły. Także gminy oferują czasami kursy językowe. Proszę zapytać w swojej gminie, czy ma taką ofertę. Może Pan/Pani samodzielnie poszukać kursu na stronie taalzoeker.nl.

Z wolontariuszem
Żeby dobrze nauczyć się niderlandzkiego, trzeba wiele ćwiczyć. Trener językowy-wolontariusz może pomóc w nauce języka. Znajdzie go Pan/Pani na hetbegintmettaal.nl/integratie/nederlands-leren i na taalzoeker.nl.

Za pośrednictwem pracodawcy
Dla Pana/Pani pracodawcy równie ważne jest to, aby Pan/Pani dobrze opanował/a niderlandzki. Wtedy będzie Pan/Pani lepiej rozumieć zasady, co ma znaczenie dla bezpieczeństwa pracy. Łatwiej będzie także uczestniczyć w innych szkoleniach w pracy. Proszę zapytać, czy pracodawca organizuje tego rodzaju kursy, mogą być one dotowane.

Dowód osobisty lub paszport

Dowodem tożsamości jest paszport lub europejska karta tożsamości. Dowód tożsamości należy zawsze mieć przy sobie. Nie każdy może żądać jego okazania.

Kiedy musi Pan/Pani okazać swój dowód?
- Na ulicy, tylko jeśli poprosi o to policjant lub BOA (Buitengewoon opsporingsambtenaar – pracownik śledczy ze specjalnymi uprawnieniami),
- W środkach transportu publicznego, jeśli prosi o to konduktor, kontroler lub kierowca,
- W sklepach, bankach lub innych publicznych budynkach, jeśli poprosi o to ochrona,
- W pracy, jeśli prosi o to pracodawca, kontroler Inspekcji SZW lub inspektor z urzędu skarbowego. Pracodawca zawsze kopiuje dowody tożsamości pracowników.

Osobę, która prosi o okazanie dowodu może Pan/Pani także poprosić o wylegitymowanie się.
Nigdy nie wolno dawać swojego dowodu tożsamości obcej osobie.

DigiD

W wielu sytuacjach w Holandii będzie potrzebny DigiD. DigiD pozwala na logowanie się na stronach internetowych należących do administracji państwowej i opieki społecznej. Można dzięki niemu złożyć zeznanie podatkowe, wniosek o dodatek mieszkaniowy, umówić się na wizytę w szpitalu lub złożyć wniosek o stwierdzenie braku zaległości w opłacie podatków gminnych. Z wnioskiem o przyznanie DigiD można wystąpić tylko, jeśli jest się mieszkańcem lub rezydentem w Holandii.
Wnioski o DigiD składa się na: digid.nl/aanvragen. Potrzebny będzie numer BSN (Burgerservicenummer).
Patrz „Numer BSN”.

Jak znaleźć dom?

Większość osób, które przyjeżdżają do pracy do Holandii, wynajmuje mieszkanie lub pokój.

Wynajęcie za pośrednictwem pracodawcy lub agencji pośrednictwa
Należy dokładnie przeczytać tekst drobnym drukiem. Na przykład: czy czynsz potrącany jest z wynagrodzenia? Należy ustalić, kto opłaca dodatkowe koszty, czyli gaz, prąd i wodę.

Tylko w razie udzielenia pracodawcy pisemnej zgody może on potrącić nie więcej niż 25% wynagrodzenia minimalnego na poczet opłat za mieszkanie (gaz, prąd i woda).

Wynajem od korporacji mieszkaniowej
Należy zapisać się do korporacji mieszkaniowej. Na stronie internetowej gminy jest lista korporacji mieszkaniowych działających na terenie gminy. Mają wolne mieszkanie? Zostanie Pan/Pani o tym powiadomiony/a.
Wysokość czynszu rośnie co roku. W ustawie określono system punktowy do obliczania wysokości czynszu. Można tu sprawdzić, czy czynsz został obliczony zgodnie z obowiązującymi zasadami. Proszę sprawdzić na stronie: rijksoverheid.nl/onderwerpen/huurwoning lub zadzwonić na numer 1400 lub +31 77 465 67 67.

Dodatek do czynszu
W niektórych przypadkach pracownik ma prawo do dodatku mieszkaniowego. Wówczas otrzymuje on co miesiąc pewną kwotę, dzięki której łatwiej opłacić czynsz. O dodatek mieszkaniowy należy wystąpić do urzędu skarbowego. Więcej na ten temat w dziale „Dodatki i zwroty".

Wynajem od osoby prywatnej
Korporacja mieszkaniowa zwykle nie od razu ma wolne mieszkanie. Oczekiwanie trwa za długo? Można wynająć mieszkanie od prywatnej osoby, jednak na ogół czynsz jest w takich przypadkach nieco wyższy. Czasami może się okazać, że ma Pan/Pani prawo do dodatku do czynszu. Przy wynajmie od osób prywatnych w czynszu często ujęte są opłaty za gaz i prąd. Inne koszty związane z mieszkaniem należy uiścić samodzielnie, na przykład opłaty za ubezpieczenie i Internet.

Wspólne mieszkanie
Mieszka Pan/Pani na campingu, ośrodku wakacyjnym, hotelu lub pensjonacie dla imigrantów zarobkowych? Obowiązują tu specjalne zasady. W każdej gminie są one inne. Informacje na ten temat uzyska Pan/Pani w gminie.

Proszę podać swój adres do wiadomości gminy
Z chwilą znalezienia zakwaterowania należy podać gminie swój adres. Przeprowadza się Pan/Pani? W dziale „Przeprowadza się Pan/Pani?" dowie się Pan/Pani, co należy zrobić.

Kupno domu
Może Pan/Pani kupić dom na własność. Nie ma Pan/Pani wystarczającej kwoty? Można zaciągnąć pożyczkę lub wziąć hipotekę. Obowiązują tu ściśle określone zasady, opisane są na stronie rijksoverheid.nl/onderwerpen/koopwoning.
Informacje na ten temat można również uzyskać pod telefonem: 1400 lub +31 77 465 67 67.
Odsetki od hipoteki można odliczyć od podatku dochodowego. Właściciele mieszkań płacą dodatkowy podatek.
Jest to zryczałtowana kwota liczona od wartości własnościowego mieszkania. Więcej informacji na ten temat można uzyskać pod telefonem podatkowym: 0800 05 43 lub na stronie belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch.

Podatki lokalne w przypadku posiadania własnego domu
Wynajmuje Pan/Pani dom lub jest Pan/Pani właścicielem domu? Należy wtedy płacić lokalne podatki, do których należą:
- Opłata asenizacyjna
- Opłata za wywóz śmieci
- OZB (podatek od nieruchomości)
- Podatki wodne

W każdej gminie wysokość lokalnych podatków jest inna. Należy dowiedzieć się w swojej gminie, ile należy zapłacić.

Problem z mieszkaniem
Czynsz jest za wysoki? Proszę zajrzeć na stronę huurcommissie.nl. Podano tam informacje, jak wysoki może być czynsz oraz jakie prawa ma najemca. Można także zadzwonić na numer: **1400** lub **+31 77 465 67 67**.
Dom nie jest bezpieczny? Mieszka z Panem/Panią za dużo osób w jednym pokoju lub domu?
Jest Pan/Pani skonfliktowany/a z wynajmującym?
Proszę zapytać w okienku porad prawnych, co można zrobić w takiej sytuacji. Spotkanie należy umówić telefonicznie: **0900 80 20** lub sprawdzić terminy na stronie juridischloket.nl/wonen/huurwoning.
Czy wynajmujący posiada certyfikat SNF? Proszę skontaktować się z Fundacją Normering Flexwonen: **013 594 41 09** lub zajrzeć na stronę www.normeringflexwonen.nl.

Odpady
Wiele gmin segreguje odpady. Oznacza to, że należy wyrzucać oddzielnie szkło, papier, śmiecie domowe, plastik. Nie przestrzega Pan/Pani tych zasad? Może Pan/Pani zostać ukarany/a grzywną. Należy dowiedzieć się w gminie, jakie zasady obowiązują mieszkańców.

Jazda samochodem w Holandii

Ważne prawo jazdy
Chce Pan/Pani prowadzić samochód w Holandii? Potrzebne jest ważne prawo jazdy. Ma Pan/Pani ważne prawo jazdy wystawione w kraju pochodzenia? Można się nim posługiwać przez 10 lat od daty wydania. Po tym okresie należy wymienić prawo jazdy w gminie na holenderskie. Więcej informacji uzyska Pan/Pani w RDW (Rijksdienst voor het Wegverkeer – Ministerstwo ruchu drogowego): 0900 07 39 (€ 0,10 za minutę połączenia) albo na stronie: rdw.nl/englishinformation.

Sprowadzenie samochodu
Zabiera Pan/Pani swój samochód do Holandii? Jako mieszkaniec (rezydent) ma Pan/Pani prawo do zachowania zagranicznych tablic rejestracyjnych lub przerejestrowania pojazdu.

Zachowanie zagranicznych tablic rejestracyjnych
- Należy opłacić podatek od pojazdów drogowych (mrb). Płaci się go w Urzędzie skarbowym. Należy zadzwonić na numer (Belastingtelefoon): 0800 07 49 lub sprawdzić na stronie: belastingdienst.nl/deutsch lub belastingdienst.nl/english.
- Samochód musi być ubezpieczony albo w Holandii, albo w kraju pochodzenia. Ubezpiecza Pan/Pani samochód w kraju pochodzenia? Podatek mrb musi Pan/Pani płacić i w Holandii i w kraju pochodzenia.
- Może złożyć Pan/Pani wniosek o zwolnienie od bpm (zwolnienie z podatku od samochodów osobowych i podatku od pojazdów silnikowych). Należy to zrobić w urzędzie skarbowym. Należy zadzwonić na numer: 0800 07 49 lub sprawdzić na stronie: belastingdienst.nl/deutsch lub belastingdienst.nl/english.

Wystąpienie o holenderskie tablice rejestracyjne
- Należy opłacić podatek od pojazdów drogowych (mrb). Uiszcza się go w urzędzie skarbowym. Należy zadzwonić na numer: 0800 07 49 lub sprawdzić na stronie: belastingdienst.nl/deutsch lub belastingdienst.nl/english.
- Samochód musi być ubezpieczony albo w Holandii, albo w kraju pochodzenia. Ubezpiecza Pan/Pani samochód w kraju pochodzenia? Podatek mrb musi Pan/Pani płacić i w Holandii i w kraju pochodzenia.
- Może złożyć Pan/Pani wniosek o zwolnienie od bpm. Należy to zrobić w urzędzie skarbowym. Należy zadzwonić
- na numer: 0800 07 49 lub sprawdzić na stronie: belastingdienst.nl/deutsch lub belastingdienst.nl/english.
- Otrzymał/a Pan/Pani zwolnienie z bpm? Wtedy składa Pan/Pani wniosek o holenderskie tablice rejestracyjne w RDW (Rijksdienst voor het wegverkeer). Najpierw należy zrobić badanie techniczne samochodu. Więcej informacji uzyska Pan/Pani w RDW: 0900 07 39 (€0,10 za minutę połączenia). Można też sprawdzić to na rdw.nl/englishinformation.

Badanie APK
Samochody muszą przejść badanie w celu ustalenia bezpieczeństwa ich użytkowania i zanieczyszczenia środowiska. Częstotliwość przeprowadzania tych badań zależy od wieku samochodu, jego wagi oraz rodzaju paliwa. Więcej informacji uzyska Pan/Pani w RDW: 0900 07 39 (€ 0,10 za minutę połączenia). Można też sprawdzić to na rdw.nl/englishinformation.

Zwolnienie z mrb
Czasami nie ma potrzeby opłacania podatku mrb (podatek od pojazdów). Na przykład jeśli pracuje Pan/Pani dla firmy zagranicznej. O zwolnienie należy wystąpić indywidualnie. Można to zrobić w urzędzie skarbowym. Należy zadzwonić na numer: 0900 07 49 albo zajrzeć na stronę belastingdienst.nl/deutsch lub belastingdienst.nl/english.

Komunikacja publiczna w Holandii

Potrzebna będzie karta z chipem OV. Można ją kupić na stacjach oraz w supermarketach albo w sklepach z tytoniem. Można tam także doładować kartę. Proszę sprawdzić na stronie ov-chipkaart.nl.

Dzieci

Dzieci należy zameldować w gminie oraz zapisać do szkoły.

Szkoła i obowiązek szkolny od 5 do 18 roku życia
W Holandii dzieci mogą zacząć edukację w wieku 4 lat idąc do szkoły podstawowej.
Obowiązkowi szkolnemu podlegają dzieci w wieku od 5 do 18 roku życia.
Dzieci, które ukończyły 13 lat chodzą najczęściej do szkoły kontynuującej edukację. Istnieją trzy typy szkół: vmbo, havo lub vwo. Szkołę podstawową można wybrać samodzielnie. Online dostępna jest broszura z informacjami, jednak tylko w języku niderlandzkim. Proszę sprawdzić to na stronie rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs. Czasami gmina również udostępnia informacje na temat możliwości wyboru szkół podstawowych. Szkoły istniejące na terenie danej gminy można porównać na scholenopdekaart.nl. Oczywiście można również wybrać się do szkoły i obejrzeć ją na miejscu. W tym celu należy wcześniej się umówić albo w szkole, albo w gminie.
Można także zadzwonić do administracji państwowej: 1400 lub +31 77 465 67 67 albo sprawdzić na stronie rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht i rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs.

Opieka nad dziećmi
Wiele dzieci w Holandii przebywa w ciągu dnia w placówkach dla dzieci albo w salach zabaw dla dzieci. Opieka taka jest płatna. Istnieją cztery możliwości:
- Placówka dziennego pobytu dla dzieci: dla dzieci od 0 do 4 lat,
- Placówka dla dzieci, opieka pozaszkolna: dla dzieci od 4 do 12 lat,
- „Zastępczy rodzic": dla dzieci od 0 do 12 lat,
- Sale zabaw dla dzieci: dla dzieci od 2 do 4 lat.

Specjalne zainteresowanie lekcjami języka
Wiele sal zabaw dla dzieci i placówek dziennego pobytu poświęca wiele uwagi nauce języka niderlandzkiego. Dzięki temu Pana/Pani dzieci będą miały lepszy start w szkole podstawowej.
Więcej informacji uzyska Pan/Pani w gminie.

Dodatek na opiekę nad dziećmi
Czy Pana/Pani dziecko chodzi do zarejestrowanej placówki opieki nad dziećmi albo jest pod opieką zarejestrowanego „zastępczego rodzica"? Jeśli tak, to może Pan/Pani złożyć wniosek o dodatek na opiekę nad dzieckiem. Będzie łatwiej opłacić pobyt dziecka w takim miejscu. Uwaga: otrzymanie dodatku na opiekę nad dziećmi jest możliwe tylko wtedy, gdy wszyscy domownicy pracują.
Wniosek o dodatek składa się za pośrednictwem Urzędu skarbowego (patrz: „Dodatki i zwroty"). Na stronie toeslagen.nl podano warunki uzyskania dodatku na opiekę nad dziećmi.
Więcej informacji można uzyskać dzwoniąc na numer: 0800 05 43, na stronie landelijkregisterkinderopvang.nl lub rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang.

Punkty konsultacji dla dzieci w wieku do 4 lat
W punktach konsultacji pracują lekarze i pielęgniarki. Wiedzą oni wszystko na temat zdrowia i rozwoju dziecka w wieku do 4 lat. Korzystanie z pomocy punktów konsultacji jest bezpłatne. Zaproszenie do punktu konsultacji otrzyma Pan/Pani automatycznie po zameldowaniu dziecka w gminie. Potem należy umówić się na wizytę.
Proszę zapytać gminę o więcej informacji. Można też zwrócić się bezpośrednio do GGD (gminna służba zdrowia). Adres uzyska Pan/Pani pod numerem telefonu: 030 252 30 04 albo znajdzie na stronie ggd.nl/contact.

Lekarz szkolny i pielęgniarka szkolna dla dzieci w wieku do 19 lat
Każda szkoła współpracuje z lekarzami szkolnymi i pielęgniarkami szkolnymi z centrum CJG (Centrum Jeugd en Gezin - Centrum Młodzieży i Rodziny). Co kilka lat sprawdzają oni, czy wszystkie dzieci w szkole są zdrowe i czy prawidłowo się rozwijają.
Jest to bezpłatne.
Pana/Pani dziecko otrzyma zaproszenie za pośrednictwem szkoły. Czasami wizyty odbywają się w gabinecie w szkole. Dziecku musi towarzyszyć rodzic.

Krajowy program szczepień dla dzieci do 19 roku życia
Krajowy Program Szczepień chroni dzieci w Holandii przed zachorowaniem na dwanaście groźnych chorób zakaźnych takich jak różyczka, odra czy koklusz.
Szczepienia nie są obowiązkowe, ale większość rodziców decyduje się na zaszczepienie dzieci (ponad 95%).
Może Pan/Pani zaszczepić dzieci u lekarza rodzinnego albo w punktach konsultacyjnych. Tylko wtedy szczepienia są bezpłatne. Proszę sprawdzić na stronie rivm.nl/onderwerpen/r/rijksvaccinatieprogramma albo rivm.nl/en.

Pomoc w wychowaniu
W większości gmin znajduje się CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin). Można się tam zwrócić z pytaniami dotyczącymi zdrowia, rozwoju i wychowania. Otrzyma Pan/Pani poradę, wsparcie i pomoc dostosowaną do sytuacji. CJG współpracuje także z lekarzami szkolnymi i pielęgniarkami. Więcej informacji znajdzie Pan/Pani na opvoeden.nl.

Ubezpieczenie od kosztów leczenia

Ubezpieczenie od kosztów leczenia jest obowiązkowe. Należy się udać w tym celu do towarzystwa ubezpieczeniowego. Ubezpieczenie od kosztów leczenia składa się z kilku elementów:

- Ubezpieczenie podstawowe (obowiązkowe),
- Ubezpieczenie dodatkowe (dobrowolne),
- Ubezpieczenie stomatologiczne (dobrowolne).

Nie zawiera Pan/Pani umowy ubezpieczenia od kosztów leczenia?
Zostanie Pan/Pani ukarany/a grzywną. Poza tym pokrywa Pan/Pani całość kosztów opieki medycznej. Więcej informacji można uzyskać pod numerem telefonu: **0800 646 46 44** lub **+31 88 900 69 60** albo na stronie zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad.

Składki na ubezpieczenie od kosztów leczenia
Wysokość tej składki różni się w poszczególnych towarzystwach ubezpieczeniowych. Opłaca ją ubezpieczony. W niektórych przypadkach można otrzymać dodatek na ubezpieczenie, co ułatwia opłacenie składek. Proszę sprawdzić w dziale „Dodatki i zwroty”. Dzieci ubezpieczone są bezpłatnie do osiągnięcia 18 roku życia.

Własne ryzyko
Wszystkie ubezpieczenia od kosztów leczenia zawierają obowiązkowy minimalny udział własny (ryzyko własne). Wysokość udziału własnego ustalany jest co roku i obowiązuje w całym kraju. W 2018 roku kwota ta wynosi 385 euro. Może Pan/Pani zdecydować się na wyższy udział własny, wtedy składka będzie niższa. U wielu ubezpieczycieli można zapłacić udział własny w ratach.

W ramach kwoty udziału własnego pokrywa się wydatki na:

- Leki,
- Hospitalizację,
- Pobranie krwi.

Udział własny nie obejmuje opłat z tytułu:

- Konsultacji u lekarza rodzinnego,
- Opieki położnej,
- Opieki w razie przewlekłej choroby,
- Konieczności opieki domowej,
- Potrzeby zabiegów fizjoterapeutycznych (dopiero po 22 zabiegach koszty wchodzą w udział własny).

Udział własny nie obowiązuje także w przypadku opieki nad dziećmi do 18 roku życia.

Nie opłaca Pan/Pani udziału własnego?
Prawdopodobnie poniesie Pan/Pani dodatkowe koszty w postaci kosztów windykacji. Więcej informacji uzyska Pan/Pani pod telefonem Linii ubezpieczenia zdrowotnego: **0800 646 46 44** lub **+31 88 900 69 60** albo na stronie zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad.

Pracuje Pan/Pani u zagranicznego pracodawcy?
Może Pan/Pani zachować ubezpieczenie z kraju pochodzenia, jednak obowiązują w tym przypadku pewne zasady. Więcej informacji na ten temat uzyska Pan/Pani w SVB (Sociale Verzekeringsbank): 020 656 52 77 albo na stronie svb.nl/int/nl/algemeen/wizards/w_nl_btl_wg.jsp. Znajdzie Pan/Pani tam informacje w języku angielskim, francuskim, niemieckim, hiszpańskim i tureckim.

Przez pracodawcę
W niektórych przypadkach istnieje możliwość zawarcia umowy ubezpieczenia od kosztów leczenia za pośrednictwem pracodawcy. Wówczas nosi ono nazwę „zbiorowego ubezpieczenia od kosztów leczenia”. Ubezpieczenie takie jest często tańsze niż indywidualne. Proszę zapytać o to swojego pracodawcę.

Pracownik może udzielić zgody na potrącenia z wynagrodzenia składek na to ubezpieczenie. Od obowiązującego w Pana/Pani przypadku wynagrodzenia minimalnego można potrącić nie więcej niż średnią nominalną składkę (jej wysokość jest ustalana co roku).

Otrzyma Pan/Pani polisę ubezpieczeniową i kartę ubezpieczenia zdrowotnego. Jeśli nie dostał/a Pan/Pani tych dokumentów, proszę zwrócić się do pracodawcy lub ubezpieczyciela.

Proszę sprawdzić na stronie zorgverzekeringslijn.nl, informacje podano w języku polskim, hiszpańskim, francuskim, angielskim i niemieckim.

Dodatek na ubezpieczenie
Ma Pan/Pani niskie dochody? Istnieje możliwość otrzymania dodatku na ubezpieczenie chorobowe, dzięki temu będzie łatwiej opłacać ubezpieczenie od kosztów leczenia. Proszę sprawdzić w dziale „Dodatki i zwroty”.

Opieka medyczna

Opieka medyczna w Holandii nie jest bezpłatna, ale znaczna część kosztów związanych z leczeniem jest zwracana w ramach ubezpieczenia od kosztów leczenia:

- Opieka podstawowa, na przykład lekarz rodzinny, stomatolog lub fizjoterapeuta. Można umówić się samodzielnie na wizytę.
- Opieka specjalistyczna, na przykład psycholog, ginekolog lub lekarz KNO (Keel Neus Oor – laryngolog). Trzeba mieć skierowanie od lekarza rodzinnego lub stomatologa.
- Pomoc w nagłych wypadkach w szpitalu, na przykład w razie złamania ręki lub wystąpienia nagłych dolegliwości kardiologicznych. Numer alarmowy w celu uzyskania pomocy w nagłych wypadkach to 112 (łączymy się z policją, strażą pożarną i pogotowiem).

Proszę wybrać swojego lekarza rodzinnego
Wtedy ma Pan/Pani pewność, że jest to Pana/Pani lekarz, do którego można zadzwonić także wieczorem i w weekendy. Poda on numer dyżurnego lekarza rodzinnego lub do punktu lekarzy rodzinnych.

Hospitalizacja w przypadku dolegliwości niemających nagłego charakteru
Jeśli udaje się Pan/Pani do szpitala z dolegliwościami, które nie mają nagłego charakteru musi Pan/Pani zapłacić za pomoc samodzielnie (patrz „Udział własny”). W niektórych przypadkach ponosi się także koszty opieki medycznej. Ma Pan/Pani wątpliwości, czy dolegliwości wymagają natychmiastowej interwencji? W celu konsultacji należy zadzwonić do lekarza rodzinnego lub do punktu lekarzy rodzinnych.

Opieka społeczna
Pracownicy działu pracy społecznej mogą Panu/Pani pomóc w razie pytań związanych z mieszkaniem, zdrowiem, opieką i edukacją. Więcej informacji uzyskać można w gminie.

Podatki

Mieszkając i pracując w Holandii należy płacić podatki do urzędu skarbowego oraz podatki lokalne na rzecz gminy i gospodarki wodnej.

Rodzaje podatków opłacanych w Holandii

- Podatek dochodowy: jeśli otrzymuje Pan/Pani pensję lub zasiłek („Deklaracja podatkowa”).
- Podatek obrotowy lub VAT: jeśli ma Pan/Pani własną firmę („Podatki dla przedsiębiorców”).
- Podatek od pojazdów mechanicznych: jeśli ma Pan/Pani samochód („Jazda samochodem w Holandii”).
- Podatki lokalne: jeśli wynajmuje lub kupuje Pan/Pani dom („Podatki lokalne”).

Więcej informacji uzyska Pan/Pani pod numerem: 0800 05 43 lub na stronie belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch. W sprawie podatków lokalnych należy kontaktować się z gminą.

Grzywna w przypadku niepłacenia podatków
Niepłacenie podatków powoduje nałożenie kary w postaci grzywny. W razie niezapłacenia grzywny jej wysokość może znacznie wzrosnąć. Poza tym poniesie Pan/Pani dodatkowe opłaty, jak na przykład koszt windykacji. Urząd skarbowy może także zająć Pana/Pani wynagrodzenie lub majątek. Więcej informacji uzyska Pan/Pani pod numerem: 0800 05 43 lub na stronie belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch.

Dodatki i zwroty

Osoby otrzymujące w Holandii niskie wynagrodzenie mogą otrzymać dodatki. Istnieją różne rodzaje dodatków:

- Dodatek mieszkaniowy, dzięki niemu łatwiej opłacić czynsz.
- Dodatek na dzieci: z tych pieniędzy można kupić rzeczy przeznaczone dla dzieci, na przykład ubrania lub rower.
- Dodatek opiekuńczy, jeśli dochody nie pozwalają opłacić ubezpieczenia od kosztów leczenia.
- Dodatek na opiekę nad dziećmi: dzięki niemu łatwiej zapłacić za opiekę nad dziećmi.

Dodatki powinny być przekazywane na Pana/Pani konto bankowe, a nie na konto pracodawcy, agencji pośrednictwa czy wynajmującego mieszkanie.
Więcej informacji uzyska Pan/Pani pod numerem: 0800 05 43 lub na stronie belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch. Można to sprawdzić także na stronie toeslagen.nl, ale informacje podane są tylko w języku niderlandzkim.

Opuszcza Pan/Pani Holandię? Proszę wstrzymać wypłacanie dodatków, w innym przypadku będzie Pan/Pani musiał/a zapłacić grzywnę.

Kiedy musi Pan/Pani opuścić Holandię?
Prawo do pobytu w Holandii może wygasnąć jeżeli Pan/Pani:

- nie spełnia warunków określonych w zezwoleniu na pobyt (na przykład ma Pan/Pani pozwolenie na pobyt w celu świadczenia pracy w Holandii i zostaje Pan/Pani zwolniony albo ma Pan/Pani zezwolenie na pobyt u współmałżonka i rozwiedzie się Pan/Pani).
- ma niewystarczające środki na utrzymanie.
- stanowi nadmierne obciążenie dla systemu pomocy społecznej.
- popełni przestępstwo.

Nierówne traktowanie lub dyskryminacja

W Konstytucji holenderskiej zapisano podstawowe prawa, które obowiązują wobec każdej osoby przebywającej w Holandii. Oznacza to, że każdy pracownik ma takie same prawa. Ma Pan/Pani kontrakt czasowy lub pracuje w niepełnym wymiarze? Przysługują Panu/Pani te same prawa jak osobie zatrudnionej na czas nieokreślony lub na pełnym etacie. Chce się Pan/Pani dowiedzieć więcej o obowiązujących w Holandii prawach i wartościach podstawowych? Broszurę na ten temat można pobrać ze strony prodemos.nl/Voor-gemeenten/Burgerparticipatie2/Toolbox-Participatieverklaring/Download-de-materialen-gratis. Broszura przygotowana została w kilku językach: niemieckim, angielskim, francuskim i hiszpańskim.

Czuje Pan/Pani, że jest traktowany/a nierówno lub dyskryminowany/a? Może Pan/Pani złożyć skargę do College voor de Rechten van de Mens (Trybunał Praw Człowieka). Jest to bezpłatne. Proszę zadzwonić na numer: 030 888 38 88 lub przesłać mail na adres: info@mensenrechten.nl. Można także zgłosić się na policję lub do działu przeciwdziałania dyskryminacji (ADV) w gminie.

Więcej informacji

Pytania lub zawiadomienia w sprawie	**Organizacja**	**Numer telefonu**	**Strona internetowa**
Zameldowanie jako mieszkaniec, przepisy i zasady	Administracja państwowa	1400 of +31 77 465 67 67	rijksoverheid.nl
Ubezpieczenie od kosztów leczenia i udział własny	Linia ubezpieczeń	0800 646 46 44 of +31 88 900 69 60	zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad
Wynagrodzenie. Jaka jest minimalna wysokość Pana/Pani zarobków?	Administracja państwowa	1400 of +31 77 465 67 67	rijksoverheid.nl
Ważność dyplomów i świadectw	Nuffic	070 426 02 60	nuffic.nl/en/
Ważność dyplomów i świadectw	SBB (Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven)	088 338 00 00	s-bb.nl/en
Zawiadomienia w sprawie złych warunków pracy i wyzysku	Inspectie SZW	0800 51 51 of +31 70 333 56 78	inspectieszw.nl
Wiarygodność biura pośrednictwa pracy	ABU (Algemene Bond Uitzendondernemingen NBBU	020 655 82 55 033 476 02 00	abu.nl nbbu.nl
Dane pracodawcy, rejestracja jako osoba prowadząca działalność gospodarczą	Kamer van Koophandel	0900 123 45 67 (0,70 € za minutę połączenia)	kvk.nl
Warunki pracy w zbiorowym układzie pracy	FNV (Federatie Nederlandse Vakbeweging) CNV (Christelijk Nationaal Vakverbond)	088 368 03 68 030 751 10 01	fnv.nl/contact cnv.nl
Zasiłki	UWV (instytucja wypłacająca zasiłki)	0900 92 94 (0,04 € za minutę połączenia, stawka początkowa 0,045 €)	uwv.nl
Podatki, dodatki	Belastingdienst	Telefon podatkowy: 0800 05 43	belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch
Jazda samochodem w Holandii, numery rejestracyjne	RDW (Rijksdienst voor het Wegverkeer)	0900 07 39 (0,10 € za minutę połączenia)	rdw.nl/englishinformation
Biuro pośrednictwa płaci za niskie stawki	SNCU (Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten)	0800 70 08	sncu.nl
Sprowadzenie samochodu, podatek od pojazdów i bpm	Telefon podatkowy (samochody)	0800 07 49	belastingdienst.nl/auto
Dyskryminacja lub nierówne traktowanie	College voor de Rechten van de Mens	030 888 38 88	mensenrechten.nl
Złe warunki mieszkaniowe	Stichting Normering Flexwonen	013 594 41 09	normeringflexwonen.nl

Chcesz dowiedzieć się więcej?
Odwiedź portal informacyjny www.wHolandii.pl skierowany do obywateli polskich i prowadzony przez Ambasadę Królestwa Niderlandów w Warszawie.

Przygotuj się, zanim wyjedziesz.

Więcej informacji
Pozostałe informacje.
Więcej informacji można znaleźć na stronach internetowych: newinthenetherlands.nl i rijksoverheid.nl

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
(Ministerstwo Spraw Społecznych i Zatrudnienia)
Postbus 90801 | 2509 LV Den Haag

Niniejsza broszura została opracowana z największą starannością. Ministerstwo w żadnym przypadku nie ponosi odpowiedzialności za niepełne informacje lub brak jakichkolwiek informacji w treści broszury.
Publikacja niniejsza nie stanowi podstawy do dochodzenia jakichkolwiek roszczeń do praw.
Treść przygotowano w oparciu o przepisy ustawowe obowiązujące na dzień 1 stycznia 2016 roku.
Sierpień 2018.

Augustus 2018 | Holandia

Wersja polska została opracowana przez Ambasadę Królestwa Niderlandów w Warszawie.